

PREDLOG

Na osnovu člana 3. Zakona o rodnoj ravnopravnosti ("Sl. list CG", broj 46/07), člana 36. stav 1. tačka 3. Statuta Opštine Herceg Novi ("Sl. list CG - Opštinski propisi", broj 16/09 I 16/11), Skupština opštine Herceg Novi, na sjednici održanoj dana _____ 2015. godine, donijela je

ODLUKA o ravnopravnosti polova u Opštini Herceg Novi Opšte odredbe

Član 1.

Ovom odlukom u Opštini Herceg Novi (u daljem tekstu Opština) uređuje se ostvarivanje ravnopravnosti žena i muškaraca, donošenje propisa i preduzimanje posebnih mjera za sprečavanje diskriminacije zasnovane na polu i stvaranje jednakih mogućnosti za ostvarivanje svih prava i obaveza pripadnika/ca oba pola u lokalnoj samoupravi, javnim ustanovama i službama čiji je osnivač Opština.

Član 2.

Ovom odlukom Skupština opštine Herceg Novi se obavezuje na priznavanje i sprovođenje principa ravnopravnosti polova u skladu sa ustavnim opredjeljenjima i zakonskim propisima u Crnoj Gori, kao i međunarodnim dokumentima.

Član 3.

Principe iz člana 2. ove Odluke nadležni organi će sprovoditi donošenjem i realizacijom lokalnih planova djelovanja.

Lokalni planovi djelovanja treba da sadrže rodne komponente na osnovu kojih se vrši stalna procjena i vrednovanje uključenosti muškaraca i žena, kroz prikupljanje statističkih podataka i procjene uticaja koji usvojene politke imaju na položaj žena i muškaraca u lokalnoj zajednici i posljedica koje imaju u primjeni određenih politika.

Član 4.

Usvajanjem politike, kojom se uvode načela ravnopravnosti polova u Opštini Herceg Novi, promoviraju se djelotvornost principa jednakih mogućnosti oba pola, kojom se obezbijuje potpuniji odgovor na potrebe i interese različitih kategorija građana i građanki, djelotvornija raspodjela ljudskih i novčanih resursa, osnažuju mehanizmi donošenja odluka i potpunijeg učešća građana i građanki u tom procesu, te ojačava funkcionisanje demokratije.

Član 5.

Svim zaposlenim u organima lokalne uprave, javnim službama i ustanovama, čiji je osnivač Opština i mjesnim zajednicama na teritoriji Opštine Herceg Novi, garantuje se jednak tretman i ostvarivanje jednake koristi od rezultata rada, jednake mogućnosti kod korišćenja svih pogodnosti, jednake uslove napredovanja, pristup obukama i sticanju novih znanja i vještina i sve druge povoljnosti iz rada i po osnovu rada pod jednakim uslovima.

Osnovni pojmovi

Član 6.

1) Pojam diskriminacije

a) Diskriminacija po osnovu pola je svako pravno ili faktičko, neposredno ili posredno razlikovanje, privilegovanje, isključivanje ili ograničavanje zasnovano na polu zbog kojeg se nekom licu otežava ili negira priznavanje, uživanje ili ostvarivanje ljudskih prava i sloboda u političkom, obrazovnom, ekonomskom, socijalnom, kulturnom, sportskom, građanskom i drugim područjima javnog života.

Diskriminacijom se ne smatraju opšte i posebne mjere, donijete ili preduzete radi otklanjanja i sprječavanja nejednakog tretmana žena i muškaraca, otklanjanja posljedica nejednakog tretmana žena i muškaraca i promovisanja rodne ravnopravnosti.

Diskriminacija može biti neposredna i posredna.

Neposredna diskriminacija po osnovu pola postoji kad se lice tretira ili može biti tretirano nepovoljnije u odnosu na lice drugog pola, u istoj ili sličnoj situaciji, isključivo po osnovu pola.

Posredna diskriminacija po osnovu pola postoji kad propis, drugi

akt, kriterijum ili radnja, u istim ili sličnim okolnostima, dovodi u nepovoljniji položaj lice jednog pola u odnosu na lice drugog pola.

Član 7.

2) Ostali pojmovi

- a) Rod je društveno uspostavljena uloga žena i muškaraca u javnom i privatnom životu koja se razvila na biološkoj razlici polova;
- b) Pol predstavlja biološku karakteristiku po kojoj se razlikuju ljudska bića na muške i ženske;
- c) Jednake mogućnosti podrazumijevaju nepostojanje ograničenja po osnovu pola za učešće muškaraca i žena u političkoj, ekonomskoj, društvenoj, kulturnoj i drugim oblastima društvenog života čime se obezbeđuje ostvarivanje njihovih prava i sloboda;
- d) Nasilje po osnovu pola je djelo kojim se nanosi ili može biti nanijeta fizička, mentalna, seksualna ili ekonomska šteta ili patnja, kao i prijetnja takvim djelom koja ozbiljno sputava lice da uživa u svojim pravima i slobodama u javnom ili privatnom životu, uključujući porodično nasilje, incest, silovanje i trgovinu ljudima;
- e) Seksualno uznemiravanje je svako neželjeno fizičko, verbalno ili neverbalno ponašanje seksualnog karaktera, koje ima za cilj ili predstavlja povredu ličnog dostojanstva ili kad stvara stanje straha, neugodno, agresivno, ponižavajuće ili uvredljivo stanje.

Primjena principa ravnopravnosti polova

Član 8.

Princip ravnopravnosti polova primjenjuje se naročito prilikom izbora, postavljenja, imenovanja i konstituisanja, u:

- Skupštini i radnim tijelima i komisijama koje ona imenuje,
- Organima lokalne uprave,
- Radnim tijelima i komisijama koje imenuje predsjednik/ca Opštine;
- Organima upravljanja javnih ustanova čiji je osnivač Opština,
- Savjetima mjesnih zajednica na teritoriji opštine Herceg Novi.

Član 9.

Prilikom izbora, postavljenja ili imenovanja lica u službama i konstituisanja organa i tijela iz prethodnog člana ove odluke, nadležni subjekti su dužni da obezbijede zastupljenost najmanje 30 % pripadnika/ca manje zastupljenog pola u svim organima i tijelima.

Član 10.

Princip ravnopravnosti polova primjenjuje se i u postupku imenovanja lica u delegacijama koje učestvuju u predstavljanju Opštine Herceg Novi u okviru ostvarivanja prava i obaveza iz nadležnosti.

Oba pola imaju pravo da ravnomjerno i bez diskriminacije predstavljaju Opštinu u međunarodnoj i međuopštinskoj saradnji, koja se ostvaruje u okviru nadležnosti Opštine, da budu predstavljeni i da učestvuju u radu međunarodnih i međuopštinskih institucija čija je članica Opština Herceg Novi.

Obaveze organa Opštine

Član 11.

Organi Opštine Herceg Novi su dužni da ocjenjuju i vrednuju uticaj svih svojih odluka i aktivnosti na položaj žena i muškaraca u svim fazama planiranja, donošenja i sprovođenja odluka, kao i da prikupljaju, evidentiraju i obrađuju, po polnoj pripadnosti statističke podatke i informacije koje se obrazuju u okviru njihove nadležnosti.

Član 12.

Organi Opštine Herceg Novi će, u skladu sa odredbama važećih zakonskih propisa iz ove oblasti, preduzimati podsticajne i programske mjere za podsticanje i ostvarivanje rodne ravnopravnosti na osnovu analize položaja žena i muškaraca u oblasti za koju se utvrđuju.

U okviru mjera iz prethodnog stava, organi Opštine Herceg Novi će preduzimati kontinuirane aktivnosti na podizanju svijesti zaposlenih usvajanjem različitih mjera kojima se mjeri njihov uticaj na korisnike/ce, stalnim edukacijama i uvođenjem djelotvornih i trajnih programa obuke za zaposlene.

Organi Opštine će aktivno sarađivati sa Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i drugim organima i tijelima, međunarodnim organizacijama, kao i nevladinim organizacijama, koje se bave pitanjima rodne ravnopravnosti u cilju postizanja rodne ravnopravnosti na teritoriji Opštine.

Član 13.

Organi Opštine Herceg Novi vodiće aktivnu politiku na promovisanju i podizanju svijesti o važnosti i djelotvornosti uvođenja načela ravnopravnosti polova u medijima.

Institucionalni mehanizmi

Član 14.

Institucionalni mehanizmi za ostvarivanje rodne ravnopravnosti su Savjet za ravnopravnost polova i službenik/ca nadležnog organa lokalne uprave zadužen/a za rodnu ravnopravnost.

Subjekti iz stava 1. ovog člana, učestvuju u kreiranju i usvajanju strateških dokumenata, koji se odnose na rodno senzitivni jezik i rodnu ravnopravnost uopšte.

Član 15.

Savjet za ravnopravnost polova čine predsjednik i dva člana, koji se biraju na mandatni period od 4 godine.

Članove Savjeta i predsjednika Savjeta imenuje Skupština Opštine Herceg Novi.

Član 16.

Savjet za ravnopravnost polova radi i odlučuje na sjednicama kojima obavezno prisustvuje službenik/ca za rodnu ravnopravnost bez prava odlučivanja.

Savjet svoje odluke donosi većinom glasova.

Član 17.

Savjet za ravnopravnost polova u saradnji sa organima lokalne uprave i drugim organima, javnim službama čiji je osnivač Opština i mjesnim zajednicama, razmatra odluke i druga akta koja se odnose na ostvarivanje načela rodne ravnopravnosti i prati primjenu tih akata kroz njihovo sprovođenje.

Član 18.

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi".

Broj: _____

Herceg Novi, 2015. godine

Skupština opštine Herceg Novi,
Predsjednik Skupštine,
Andrija Radman, s.r.

O b r a z l o ž e n j e

Pravni osnov za donošenje ove odluke sadržan je u članu 3. Zakona o rodnoj ravnopravnosti („Službeni list RCG” br.46/07) koji kaže da: „ Državni organi,organi državne uprave i lokalne samouprave, javne ustanove, javna preduzeća i druga pravna lica koja vrše javna ovlašćenja (u daljem tekstu: organi) dužni su da, radi postizanja rodne ravnopravnosti, u svim fazama planiranja, donošenja i sprovođenja odluka, kao i preduzimanja aktivnosti iz svoje nadležnosti ocjenjuju i vrednuju uticaj tih odluka i aktivnosti na položaj žena i muškaraca” i člana 36. stav 1.tačka 3. Statuta Opštine Herceg Novi („Službeni list CG” - opštinski propisi br.15/04, 32/05, 31/06, 14/07, 16//09 i 16/11), kojim je propisano da Skupština u vršenju poslova iz svog djelokruga donosi propise i druge opšte akte.

Polazeći od ustavnog opredjeljenja građana/ki Crne Gore da žive u državi u kojoj su osnovne vrijednosti sloboda, mir, tolerancija, poštovanje ljudskih prava i sloboda, multikulturalnost, demokratija i vladavina prava te uvjerenja da je država odgovorna za očuvanje

prirode, zdrave životne sredine, održivog razvoja, uravnoteženog razvoja svih njenih područja i uspostavljanja socijalne pravde, a saglasno članu 8. Ustava Crne Gore („ Službeni list CG” br.01/07), koji zabranjuje svaku posrednu i neposrednu diskriminaciju, te jasnoj obavezi iz člana 18. Ustava prema kojoj država jamči ravnopravnost žene i muškarca i razvija politiku jednakih mogućnosti, a u skladu sa članom 3. Zakona o rodnoj ravnopravnosti („ Sl. list RCG” br. 06/07), poštujući obaveze iz Memoranduma o saradnji potpisanog između Misije OSCE – a u CG, Vladine kancelarije za ravnopravnost polova i Opštine Herceg Novi, potpisanog 10. decembra 2007. godine, te aktivnosti predviđenih Lokalnim akcionim planom za uspostavljanje rodne ravnopravnosti u Opštini Herceg Novi, sačinjen je predmetni tekst.

Treba posebno naglasiti da je Odluka urađena saglasno međunarodnim i domaćim standardima i propisima te uz poštovanje najboljih praksi u regionu, a prvenstveno potreba žitelja i žiteljki sa područja Opštine Herceg Novi, a osim pomenute regulative treba imati na umu da su u Odluci implementirani principi i zahtjevi Rezolucije 176 (2004) o uvođenju načela ravnopravnosti polova na lokalni i regionalni nivo Savjeta Evrope.

Imajući u vidu trenutno stanje rodne ravnopravnosti na teritoriji Opštine Herceg Novi, koje se ne može smatrati zadovoljavajućim, te s druge strane neupućenost građana /ki u funkcionisanje državnih institucija, što u značajnoj mjeri doprinosi udaljavanju građana/ki od nosioca vlasti, ova odluka treba da doprinese prevazilaženju tog stanja, te da bude pokretačka snaga za postizanje odnosa koji će stvarati uslove za opšti napredak i uživanje jednakih koristi od rezultata rada, kao i zajedničko učešće u donošenju odluka i najbolje korištenje svih raspoloživih ljudskih resursa. Prvi korak ka ovom cilju jeste shvatanje i razumjevanje društvenih problema, uloge države i njenih institucija. Svrha poznavanja uloge države, prava i politike u društvu nije ništa drugo nego zaštita svakog pojedinca/pojedinke, svoje porodice i šire zajednice kojoj pripadamo. Demokratija počiva na svjesnom pojedincu/ki i njegovom/njenom uključivanju u rješavanje problema društvene zajednice. Samo dobro organizovana lokalna administracija, puna razumjevanja za potrebe i interese njenih građana/ki, može biti temelj demokratije i samo dobro informisana javnost, kojoj je pri tom dostupno nadgledanje i učestvovanje u odlučivanju, može biti temelj dobro organizovane lokalne vlasti.

Iz izloženog predlažemo Skupštini da usvoji ovu Odluku.